

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 618/2021
09.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Драгана Аћимовића, Миролјуба Томића и Радмиле Драгичевић-Дичић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Драгана Радивојевић и др, због кривичног дела разбојништво у покушају из члана 206. став 2. у вези става 1. у вези члана 30. Кривичног законика и др, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљених Драгана Радивојевића и Зорана Раденковића (сада Живојиновића), адвоката Немање Васиљевића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К.бр.439/11 од 12.03.2020. године и Апелационог суда у Београду Кж1 547/20 од 08.02.2021. године, у седници већа одржаној дана 09.06.2021. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви за заштиту законитости браниоца окривљених Драгана Радивојевића и Зорана Раденковића (сада Живојиновића), адвоката Немање Васиљевића, поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К.бр.439/11 од 12.03.2020. године и Апелационог суда у Београду Кж1 547/20 од 08.02.2021. године, у односу на повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтеви за заштиту законитости браниоца окривљених **ОДБАЦУЈУ** као недозвољени.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К.бр.439/11 од 12.03.2020. године, између осталих, окривљени Драган Радивојевић и Зоран Раденковић (сада Живојиновић) су оглашени кривим због извршења кривичног дела разбојништво у покушају из члана 206. став 2. у вези става 1. у вези члана 30. КЗ и кривичног дела неовлашћено коришћење туђег возила из члана 213. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ, па су им за наведена кривична дела претходно утврђене појединачне казне и то за кривично дело из члана 206. став 2. у вези става 1. у вези члана 30. КЗ окривљеном Драгану Радивојевићу казна затвора у трајању од 3 године и 2 месеца, а окривљеном Зорану Раденковићу казна затвора у трајању од 3 године, а за кривично дело из члана 213. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ окривљенима су утврђене казне затвора у трајању од по 6 месеци и затим су осуђени и то окривљени Драган Радивојевић на јединствену казну затвора у трајању од 3 (три) године и 4 (четири) месеца, а окривљени Зоран Раденковић (сада Живојиновић) на јединствену казну затвора у трајању од 3 (три) године и 1 (један) месец, а у које казне се окривљенима урачунава време проведено на

задржавању и у притвору и то окривљеном Драгану Радивојевићу почев од 19.11.2010. године до 07.09.2012. године, а окривљеном Зорану Раденковићу почев од 19.11.2010. године до 07.10.2011. године. Окривљени су обавезани да плате суду на име паушала износ од по 50.000,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, док су ослобођени плаћања преосталих трошкова кривичног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 547/20 од 08.02.2021. године, између осталих, поводом жалби бранилаца окривљеног Драгана Радивојевића, адвоката Данила Бабића и адвоката Немање Васиљевића, бранилаца окривљеног Зорана Раденковића (сада Живојиновића), адвоката Немање Васиљевића и адвоката Горана Дошена и окривљеног Зорана Раденковића (сада Живојиновића) лично, преиначена је пресуда Вишег суда у Београду К.бр.439/11 од 12.03.2020. године у погледу одлуке о кривичној санкцији, тако што је Апелациони суд у Београду због извршења кривичног дела разбојништво у покушају из члана 206. став 2. у вези става 1. у вези члана 30. КЗ осудио и то окривљеног Драгана Радивојевића на казну затвора у трајању од 3 (три) године и 2 (два) месеца, а окривљеног Зорана Раденковића (сада Живојиновића) на казну затвора у трајању од 3 (три) године, а у које казне се окривљенима урачунава време проведено на задржавању и у притвору и то окривљеном Драгану Радивојевићу почев од 19.11.2010. године до 07.09.2012. године, а окривљеном Зорану Раденковићу почев од 19.11.2010. године до 07.10.2011. године, те је, између осталих, према окривљенима Драгану Радивојевићу и Зорану Раденковићу (сада Живојиновићу) на основу одредбе члана 422. тачка 3) ЗКП одбијена оптужба за кривично дело неовлашћено коришћење туђег возила из члана 213. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ, док су у преосталом делу жалбе бранилаца окривљених Драгана Радивојевића и Зорана Раденковића и окривљеног Зорана Раденковића (сада Живојиновића) лично, као и у целости жалба Вишег јавног тужиоца у Београду, одбијене као неосноване и првостепена пресуда је у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости је поднео бранилац окривљених Драгана Радивојевића и Зорана Раденковића (сада Живојиновића), адвокат Немања Васиљевић са идентичном садржином у односу на оба окривљена, због повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднете захтеве, те да укине пресуде Вишег суда у Београду К.бр.439/11 од 12.03.2020. године и Апелационог суда у Београду Кж1 547/20 од 08.02.2021. године и предмет врати на поновно одлучивање или да преиначи наведене пресуде и окривљене ослободи од оптужбе.

Врховни касациони суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је, након оцене навода изнетих у захтевима, уз примену члана 604. ЗКП („Службени гласник РС“, бр.72/11 од 28.09.2011. године који се примењује од 01.10.2013. године) којим је прописано да ће се законитост радњи предузетих пре почетка примене овог законика оцењивати по одредбама Законика о кривичном

поступку („Службени лист СРЈ“, број 70/01 и 68/02 и „Службени гласник РС“, број 58/04, 85/05 - др. закон, 115/05, 49/07, 122/08, 20/09 - др. закон, 72/09 и 76/10), нашао:

Захтеви за заштиту законитости су неосновани у делу који се односи на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 2) ЗКП, док су у осталом делу недозвољени.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљених Драгана Радивојевића и Зорана Раденковића (сада Живојиновића) у поднетим захтевима истиче да се побијана правноснажна пресуда заснива на незаконитом доказу и то искључиво на исказу овлашћеног службеног лица АА, а без ког доказа би била донета другачија пресуда. Као разлог незаконитости исказа сведока АА бранилац истиче да се наведени сведок у свом исказу изјашњавао на околности сазнања до којих је дошао приликом праћења и снимања окривљеног ББ и сада покојног ВВ од Београда до Пожаревца, те у Пожаревцу њиховог састајања са окривљеним Драганом Радивојевићем, при чему доказна радња тајног праћења и снимања коју је вршио наведени сведок није била предвиђена Законом о кривичном поступку који је важио у време извршења кривичног дела разбојништво у покушају из члана 206. став 2. у вези става 1. у вези члана 30. КЗ дана 19.11.2010. године, већ је предвиђена сада важећим Законом о кривичном поступку и то одредбама чланова 171. до 173. ЗКП, а тада важећим Законом о кривичном поступку и то члановима 504а до 504ђ је била предвиђена само доказна радња тајно праћење и надзор.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљених се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Наиме, супротно наводима захтева за заштиту законитости браниоца окривљених, полицијски службеник - сведок АА је поступао по наредбама истражног судије Посебног одељења Вишег суда у Београду (поближе означеним на странама 434-455 списка предмета Вишег суда у Београду К.бр.439/2011) којима је наређено извршење надзора и снимања телефонских и других разговора или комуникација другим техничким средствима и оптичко снимање осумњичених ВВ, ББ и Драгана Радивојевића, а све на основу чланова 504е и 504ж тада важећег ЗКП („Службени лист СРЈ“, број 70/01 и 68/02 и „Службени гласник РС“, број 58/04, 85/05 - др. закон, 115/05, 49/07, 122/08, 20/09 - др. закон, 72/09 и 76/10). У смислу наведених законских одредби (члан 504е) „надзор“ није само еуфемизам за такозвано „прислушкивање“, већ је шири појам, јер се под надзор може ставити и оно што се не може прислушкивати (друге врсте комуникације). Наиме, осим телефонских, овом посебном доказном радњом биле су обухваћене и друге врсте комуникација које се одвијају уживо у јавном простору (улице, јавни скупови, састанци и слично), а каква је у конкретном случају и комуникација између окривљених.

Поред тога, по оцени овога суда, неосновани су и наводи браниоца окривљених у делу у којем указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, истицањем да је суд радње окривљених утврђене у изреци првостепене пресуде погрешно правно квалификовао као кривично дело разбојништво у покушају из члана

206. став 2. у вези става 1. у вези члана 30. КЗ и за исто их огласио кривим, обзиром да се по ставу браниоца у радњама окривљених ББ и сада покојног ВВ стичу елементи кривичног дела разбојништво у покушају у саизвршилаштву из члана 206. став 1. у вези чланова 30. и 33. КЗ, док се у радњама окривљених Драгана Радивојевића и Зорана Раденковића (сада Живојиновића) евентуално могу стећи само елементи кривичног дела разбојништво у покушају помагањем из члана 206. став 1. КЗ у вези чланова 30. и 35. КЗ. Ово стога што по ставу браниоца у конкретном случају нису испуњени услови за постојање групе у смислу одредбе члана 112. став 22. КЗ, а према којој одредби група представља најмање три лица која су се удружила ради трајног или повремениог вршења више кривичних дела, а што је квалификаторна околност предметног кривичног дела. Како за извршење кривичног дела у групи није довољно удруживање да се учини само једно кривично дело, то у односу на окривљеног ББ и сада покојног ВВ, који су заједно пришли оштећеном и сада покојни ВВ је ради савладавања отпора оштећеног у истог уперио пиштољ, постоји саизвршилаштво, док радње окривљених Драгана Радивојевића и Зорана Раденковића (сада Живојиновића) не могу бити квалификоване као радње саизвршилаштва из разлога јер код њих нема заједничке одлуке и воље да учествују у радњи извршења предметног кривичног дела, већ се може радити само о помагању у извршењу кривичног дела разбојништва.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљених су неосновани из разлога јер из чињеничног описа кривичног дела утврђеног под тачком 1. изреке првостепене пресуде и то да су окривљени Драган Радивојевић, Зоран Раденковић и ББ, у групи, по претходном договору, уз претњу оружјем да ће непосредно напасти на живот и тело радника ТП „ГГ“ - ДД, заједно са покојним ВВ, покушали да од ДД одузму целокупни дневни пазар, тако што су са умишљајем започели извршење кривичног дела, али га нису довршили, а на штету ТП „ГГ“ из ..., у намери да овим присвајањем себи прибаве противправну имовинску корист, а у време, месту и на начин ближе описаним под тачком 1. изреке првостепене пресуде, јасно и недвосмислено произилази да се у радњама окривљених Драгана Радивојевића и Зорана Раденковића (сада Живојиновића) стичу сва битна законска обележја кривичног дела разбојништво у покушају из члана 206. став 2. у вези става 1. у вези члана 30. КЗ, за које су они у овом кривичном поступку оптужени и правноснажно оглашени кривим.

По налажењу Врховног касационог суда, за постојање предметног кривичног дела је довољно да је у изреци осуђујуће пресуде наведено да су окривљени у групи извршили кривично дело и да то произилази из објективних чињеница описаних у изреци пресуде, а што је овде конкретно случај, а није неопходно навођење дефиниције појма групе у смислу одредбе члана 112. став 22. КЗ.

Како је суд правилно квалификовао деловање окривљених у саставу групе, то су неосновани и наводи захтева да се радње окривљених могу квалификовати као саизвршилаштво члана 33. КЗ, односно помагање – члан 35. КЗ у извршењу разбојништва из члана 206. став 1. КЗ.

Захтеви за заштиту законитости браниоца окривљених Драгана Радивојевића и Зорана Раденковића (сада Живојиновића) су у осталом делу одбачени као недозвољени.

Наиме, бранилац окривљених у осталом делу захтева наводи да нижестепени судови у образложењима побијаних пресуда нису дали разлоге на основу чега су закључили да су у конкретном случају испуњени услови за постојање групе као квалификаторне околности предметног кривичног дела, а који наводи браниоца окривљених би по налажењу овога суда представљали битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП. Поред тога, бранилац окривљених у образложењу захтева наводи и да током поступка није доказано да су окривљени били припадници групе, обзиром да нема ни једног доказа да су се они удружили да поред извршења предметног кривичног дела разбојништво у покушају из члана 206. став 2. у вези става 1. у вези члана 30. КЗ и даље извршавају нова сродна кривична дела, нити да су пре извршења предметног кривичног дела заједно вршили сродна кривична дела, а који наводи браниоца окривљених по налажењу Врховног касационог суда представљају оспоравање утврђеног чињеничног стања и оцене доказа дате од стране нижестепених судова.

Имајући у виду да из изнетих навода произилази да бранилац окривљених у осталом делу захтева за заштиту законитости нижестепене пресуде побија због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, те због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне оцене доказа, а што не представља законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљенима и њиховом браниоцу због повреде закона, то је Врховни касациони суд у овом делу захтеве браниоца окривљених оценио недозвољеним.

Наводима браниоца окривљених којима се истиче да је исказ овлашћеног службеног лица АА везано за број лица која су критичном приликом била на лицу места и учествовала у извршењу кривичног дела разбојништво у покушају из члана 206. став 2. у вези става 1. у вези члана 30. КЗ у супротности како са исказом оштећеног ДД, тако и са налазом и мишљењем ДНК-а центра за генетику од 13.12.2012. године којим је извршено вештачење брисева узетих из возила марке „...“ и да стога исказ наведеног сведока није требало прихватити, се по налажењу Врховног касационог суда не оспорава законитост исказа овлашћеног службеног лица АА, већ се заправо само оспорава оцена суда о прихватљивости овог доказа и полемише се са чињеничним закључцима суда утврђеним на основу тог доказа, а полемише се и са разлозима које је другостепени суд дао у образложењу своје одлуке везано за прихватање исказа сведока АА и неприхватање исказа оштећеног ДД, па је стога Врховни касациони суд и у овом делу захтеве браниоца окривљених оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 2) ЗКП на које се неосновано указује захтевима за заштиту законитости браниоца окривљених Драгана Радивојевића и Зорана Раденковића (сада Живојиновића), адвоката Немање Васиљевића, Врховни

касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтеве у односу на наведене повреде одбио као неосноване, док је у осталом делу на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП и члана 485. став 4. ЗКП захтеве одбацио као недозвољене и одлучио као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић

**Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.**